

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 7. veljače 2024.
(OR. en)

10738/1/23
REV 1

Međuinstitucijski predmet:
2023/0235(NLE)

FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216

PRIJEDLOG

Br. dok. Kom.:	COM(2023) 397 final/2
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Albanije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Albaniji

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 397 final/2.

Priloženo: COM(2023) 397 final/2

Bruxelles, 7.2.2024.
COM(2023) 397 final/2

2023/0235 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023)397 final of 07.07.2023

Concerns all language versions

Addition of the reference to the Staff Working Document SWD(2024)20 linked to the
Proposal

The text shall read as follows

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Albanije o
operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u
Republici Albaniji**

{SWD(2024) 20 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Jedna je od zadaća Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) surađivati s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži (Uredba (EU) 2019/1896) („Uredba”), „uključujući suradnju u mogućem operativnom raspoređivanju timova za upravljanje granicama u trećim zemljama”¹. Konkretnije, Agencija kao dio europske granične i obalne straže ima zadaću osiguravati europsko integrirano upravljanje granicama², među čijim je komponentama suradnja s trećim zemljama u područjima koja su obuhvaćena Uredbom, posebno usmjerena na susjedne treće zemlje i zemlje podrijetla ili tranzita za nezakonite migracije³. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnima u pitanjima obuhvaćenima Uredbom u mjeri u kojoj je to potrebno za ispunjavanje njezinih zadaća⁴ te može obavljati radnje povezane s europskim integriranim upravljanjem granicama na državnom području treće zemlje uz suglasnost te treće zemlje.

U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe u okolnostima zbog kojih je potrebno raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija bi s dotičnom trećom zemljom trebala sklopiti sporazum o statusu. Takav sporazum o statusu trebao bi se temeljiti na predlošku koji je Komisija izradila kako je predviđeno u članku 76. stavku 1. te uredbe. Komisija je taj predložak donijela 21. prosinca 2021.⁵

Republika Albanija nalazi se na zapadnobalkanskoj migracijskoj ruti, na kojoj dolazi do znatnih nezakonitih migracija prema Europskoj uniji, kako kopnom tako i Jadranskim morem. Agencija je 2022. zabilježila više od 144 000 nezakonitih prelazaka i pokušaja prelazaka granice na vanjskim granicama Europske unije na zapadnobalkanskoj ruti. Nezakoniti migranti meta su zločinačkih organizacija koje se bave krijumčarenjem ljudi i izloženi su velikom riziku od kršenja ljudskih prava. S obzirom na to da zbog velikog broja nezakonitih dolazaka i zahtjeva za azil neke države članice Europske unije osjećaju velik pritisak, potreban je zajednički i koordinirani pristup na razini Unije.

Albanija je prva zemlja koja je postigla dogovor o sporazumu o statusu s Europskom unijom. Taj sporazum, koji se temelji na prethodnoj Uredbi o europskoj graničnoj i obalnoj straži (Uredba (EU) 2016/1624⁶), potpisan je u listopadu 2018. i stupio je na snagu 1. svibnja 2019.⁷

Međutim, zajedničke operacije koje se provode na temelju tog sporazuma o statusu ograničene su na kopnene granice Albanije s Europskom unijom i dijelove Jadranskog mora. Unutar tog ograničenog okvira Frontex je pokrenuo dvije zajedničke operacije u Albaniji:

¹ Članak 10. stavak 1. točka (u) Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži.

² Članak 71. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1896.

³ Članak 3. točka (g) Uredbe (EU) 2019/1896.

⁴ Članak 73. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1896.

⁵ Komunikacija COM(2021) 829 – Predložak sporazuma o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624.

⁶ Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ, SL L 251, 16.9.2016., str. 1.

⁷ SL L 46, 18.2.2019., str. 3.

zajedničku operaciju Albanija–kopno na kopnenoj granici Albanije s Grčkom (pokrenuta 22. svibnja 2019.) i zajedničku operaciju Albanija–more na albanskoj morskoj granici (pokrenuta 24. ožujka 2021.). Trenutačno oko 150 službenika Frontexa sudjeluje u tim zajedničkim operacijama, koje su poboljšale granične kontrole zahvaljujući suzbijanju nezakonitih migracija i borbi protiv prekograničnog kriminala.

Nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) 2019/1896, kojom je prošireno područje primjene sporazumâ o statusu, Komisija je 18. studenoga 2022. dobila odobrenje Vijeća za otvaranje pregovora s Republikom Albanijom, Crnom Gorom, Srbijom i Bosnom i Hercegovinom o sporazumu o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu treba provoditi u tim zemljama na temelju te nove uredbe. Komisija je 30. studenoga 2022. organizirala uvodni sastanak s četiri prethodno navedene zemlje, na kojem su predstavljene glavne novosti u predlošku sporazuma o statusu. Europska komisija u ime Europske unije i Republika Albanija održale su službene pregovore s ciljem postizanja dogovora 22. i 23. veljače 2023. u Tirani. Komisija smatra da su ciljevi koje je Vijeće odredilo u pregovaračkim smjernicama postignuti i da je sporazum prihvatljiv za Uniju.

Priloženi prijedlog odluke Vijeća pravna je osnova za sklapanje Sporazuma između Europske unije i Republike Albanije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Albaniji.

Stanje u zemljama pridruženima schengenskom području

Ovaj Prijedlog temelji se na schengenskoj pravnoj stečevini u području upravljanja vanjskim granicama. Međutim, Unija nema ovlasti za sklapanje sporazuma o statusu s Republikom Albanijom na način koji obvezuje Norvešku, Island, Švicarsku i Lihtenštajn. Kako bi se osiguralo da službenici graničnog nadzora koje te zemlje pošalju u Republiku Albaniju imaju isti status koji je predviđen budućim sporazumom o statusu, u zajedničkim izjavama priloženima sporazumu o statusu trebalo bi navesti poželjnost sklapanja sličnih sporazuma između Republike Albanije i svake od tih pridruženih zemalja.

Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ⁸; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

• Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Jačanje kontrola na državnom području Republike Albanije pozitivno će utjecati na upravljanje vanjskim granicama Unije te granicama same Republike Albanije. Sklapanje sporazuma o statusu bilo bi povezano sa širim ciljevima i prioritetima za suradnju kako su utvrđeni u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Republike Albanije⁹.

⁸ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine, SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

⁹ SL L 108, 29.4.2010., str. 3.

Sklapanjem sporazuma o statusu mogla bi se poduprijeti šira nastojanja i obveze Europske unije u pogledu daljnjeg razvoja suradnje i kapaciteta¹⁰ za doprinos upravljanju odgovorom na krizu i promicanja konvergencije u vanjskim i sigurnosnim pitanjima između Unije i Republike Albanije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna su osnova ovog Prijedloga članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 79. stavak 2. točka (c) UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) UFEU-a.

Nadležnost Europske unije za sklapanje sporazuma o statusu isključivo je propisana člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896, u kojem stoji da „u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s dotičnom trećom zemljom [...] sklapa sporazum o statusu”.

U skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Unija ima isključivu nadležnost za sklapanje međunarodnog sporazuma kada je njegovo sklapanje predviđeno zakonodavnim aktom Unije. Člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 predviđa se da „Unija s dotičnom trećom zemljom [...] sklapa sporazum o statusu”. U skladu s time sporazum koji treba potpisati i sklopiti s Republikom Albanijom u isključivoj je nadležnosti Europske unije. U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 predloženi sporazum o statusu temelji se na predlošku sporazuma koji je Komisija donijela u prosincu 2021.¹¹, uzimajući u obzir prethodno dogovorene odredbe postojećeg sporazuma o statusu s Republikom Albanijom¹².

• Supsidijarnost i proporcionalnost

Potreba za zajedničkim pristupom

Sporazumom o statusu omogućit će se da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu rasporedi timove europske granične i obalne straže u Republici Albaniji i koristi sve mogućnosti na temelju Uredbe (EU) 2019/1896. Bez takvog instrumenta moguće je samo bilateralno raspoređivanje koje provode države članice radi razvoja i provedbe europskog integriranog upravljanja granicama te potpore Republici Albaniji u upravljanju velikim brojem migranata koji žele prijeći njezino državno područje izvan vrlo ograničenog geografskog područja primjene trenutačnog sporazuma o statusu s Republikom Albanijom. Stoga je potreban zajednički pristup za bolje upravljanje granicama Republike Albanije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

Budući da je riječ o novom sporazumu, nije se mogla provesti evaluacija ni provjera primjerenosti postojećih instrumenata. Za pregovore o sporazumu o statusu nije potrebna procjena učinka.

¹⁰ Kao što su osposobljavanje, informiranost o stanju, oprema, sposobnost reagiranja, raspoređivanje osoblja itd.

¹¹ Komunikacija COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) – HR – EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Temeljna prava**

Kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 88. Uredbe (EU) 2019/1896 Komisija će ocijeniti stanje temeljnih prava relevantno za područja obuhvaćena sporazumom o statusu u Republici Albaniji te o tome obavijestiti Europski parlament.

Predviđeni sporazum sadržavat će praktične mjere povezane s poštovanjem temeljnih prava te će se njime osigurati potpuno poštovanje temeljnih prava tijekom aktivnosti koje se organiziraju na temelju tog sporazuma. Sporazumom će se osigurati neovisan i djelotvoran mehanizam za podnošenje pritužbi u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2019/1896 kako bi se pratilo i osiguravalo poštovanje temeljnih prava u svim aktivnostima organiziranim na temelju sporazuma.

- **Zaštita podataka**

S Europskim nadzornikom za zaštitu podataka savjetovat će se o odredbama sporazuma o statusu koje se odnose na prijenos podataka u slučaju da se te odredbe znatno razlikuju od predložka sporazuma o statusu.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sporazum o statusu nema financijske implikacije. Stvarno raspoređivanje timova za granični nadzor na temelju operativnog plana uključivalo bi troškove koji bi se namirili iz proračuna Agencije. Buduće operacije na temelju sporazuma o statusu financirat će se iz vlastitih sredstava Agencije kako je predviđeno godišnjim proračunskim ciklusom Unije.

Doprinos Unije Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu već je predviđen u proračunu Unije kako je propisano u Zaključcima Vijeća uz sporazum o višegodišnjem financijskom okviru.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će osigurati odgovarajuće praćenje provedbe sporazuma o statusu.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA**o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Albanije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Albaniji**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 79. stavak 2. točku (c), u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹³,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća 2023/XXX od [...] Sporazum između Europske unije i Republike Albanije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Albaniji („Sporazum”) potpisali su [...] dana [...], podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (2) U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s dotičnom trećom zemljom sklapa sporazum o statusu na temelju članka 218. Ugovora.
- (3) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ¹⁵; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (4) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske¹⁶, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Odluka predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Odluci odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (5) Sporazum bi trebalo odobriti u ime Unije,

¹³ SL C, , str. .

¹⁴ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

¹⁵ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

¹⁶ Protokol br. 22 o stajalištu Danske, SL C 326, 26.10.2012., str. 299.–303.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sporazum između Europske unije i Republike Albanije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Albaniji („Sporazum”) odobrava se u ime Unije¹⁷.

Članak 2.

Komisija u ime Unije obavještuje Republiku Albaniju kako je predviđeno u članku 22. stavku 1. Sporazuma kako bi se izrazila suglasnost Unije da bude obvezana Sporazumom.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja¹⁸.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹⁷ Tekst Sporazuma objavljen je u SL L ... , str. .

¹⁸ Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja na snagu Sporazuma u *Službenom listu Europske unije*.